

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 313/2011-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. júla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. M., t. č. vo výkone väzby, zastúpeného advokátom Mgr. R. T., B., vo veci namietaného porušenia jeho:

- základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Západ v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-112/BOK-Z-2008, postupom Okresnej prokuratúry Považská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. Pv 1174/2007, postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kpt 1049/2009 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 153/2010,

- základného práva domáhať sa ochrany svojho práva zákonom ustanoveným postupom na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kpt 1049/2009 a jej prípisom z 11. októbra 2010 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 153/2010 a jej prípismi z 23. novembra 2010 a 18. marca 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júna 2011 faxom a 10. júna 2011 poštou doručená sťažnosť M. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie:

- základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Západ v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-112/BOK-Z-2008 (ďalej len „ÚBOK“), postupom Okresnej prokuratúry Považská Bystrica (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. Pv 1174/2007, postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kpt 1049/2009 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 153/2010,

- základného práva domáhať sa ochrany svojho práva zákonom ustanoveným postupom na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kpt 1049/2009 a jej prípisom z 11. októbra 2010 a postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 153/2010 a jej prípsmi z 23. novembra 2010 a 18. marca 2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je na základe uznesenia vyšetrovateľa ÚBOK sp. zn. ČVS: PPZ-112/BOK-Z-2008 z 13. júla 2009 trestne stíhaný pre prečin krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona.

Uznesením sudcu Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) pre prípravné konanie sp. zn. 0 Tp 16/2010 z 3. apríla 2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 Tpo 12/2010 z 15. apríla 2010 bol sťažovateľ na základe návrhu okresnej prokuratúry č. k. Pv 1174/07-67 z 2. apríla 2010 vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Väzba začala plynúť 1. apríla 2010.

Pretože ÚBOK podľa sťažovateľa v jeho trestnej veci nekonal niekoľko mesiacov, *„na prietahy v konaní... sa sťažoval okresnej prokuratúre vykonávajúcej dozor nad zákonnosťou postupu. Okresnou prokuratúrou... bol upovedomený listom sp. zn. PV 1174/07-218 z 08. 09. 2010 o tom, že v postupe... ÚBOK... nečinnosť a prietahy v konaní zistené neboli.“*. Okresná prokuratúra zároveň prípisom z 8. septembra 2010 sťažovateľovi taktiež oznámila, že v postupe vyšetrovateľa neboli zistené *„nedostatky, ktoré by odôvodňovali potrebu vyvodenia opatrení prokurátora vo vzťahu k nemu“*, a napokon uzavrela, že jeho žiadosti o preskúmanie postupu policajta podľa § 210 Trestného poriadku považuje týmto za vybavené.

Podnetom podľa zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) z 2. septembra 2010 a 15. septembra 2010 sťažovateľ okrem iného žiadal krajskú prokuratúru o preskúmanie postupu okresnej prokuratúry v súvislosti s prietahmi v konaní ÚBOK. Časť tohto podnetu obsahovala podľa sťažovateľa nové skutočnosti (týkajúce sa absencie opatrenia Policajného zboru o určení výberovej príslušnosti na konanie ÚBOK v súvislosti so stíhaním vedeným proti sťažovateľovi a spoluobvinenému Ď.). Podnet sťažovateľa vybavila krajská prokuratúra prípisom č. k.

1 Kpt 1049/09-93 z 11. októbra 2010 so záverom, že od vzatia sťažovateľa do väzby boli vykonané výsluchy obvinených a svedkov a že dĺžka prípravného konania bola ovplyvnená podaniami obvinených. S novými skutočnosťami sa krajská prokuratúra podľa názoru sťažovateľa nijako nevysporiadala.

Medzitým 30. septembra 2010 okresná prokuratúra podala pod č. k. Pv 1174/07-261 na sťažovateľa obžalobu okresnému súdu.

Vybavenie podnetu krajskou prokuratúrou sťažovateľ napadol opakovaným podnetom z 20. októbra 2010 podľa zákona o prokuratúre na generálnej prokuratúre, pričom v ňom namietal, že jeho predchádzajúci podnet nevybavila príslušná prokurátorka, opätovne poukázal na prieťahy v konaní a na novú skutočnosť, ku ktorej došlo v medziobdobí od vybavenia prvého podnetu. Opakovaný podnet bol vybavený generálnou prokuratúrou prípisom č. k. IV/1 GPt 153/10-50 z 23. novembra 2010 so závermi odkazujúcimi na prípis generálnej prokuratúry č. k. IV/1 GPt 153/10-43 z 22. októbra 2010. (Týmto prípisom boli sťažovateľovi oznámené skutočnosti týkajúce sa preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia krajskej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. 1 KPt 1049/09, osobitne jej vybavenia z 2. júna 2010, 20. augusta 2010 a 11. októbra 2010.)

Pretože opakovaný podnet sťažovateľa nebol podľa neho vybavený príslušným prokurátorom [generálnym prokurátorom Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“)], pričom sťažovateľ tvrdí, že generálna prokuratúra vôbec nereagovala na nové námietky v ňom uvedené, ďalším opakovaným podnetom z 10. februára 2011 sa domáhal nápravy podľa zákona o prokuratúre. Tento ďalší opakovaný podnet bol vybavený príslušným prokurátorom (generálnym prokurátorom v zastúpení), a to prípisom č. k. IV/1 GPt 153/10-61 z 18. marca 2011, no s podaniami sťažovateľa sa v ňom podľa jeho názoru nevysporiadal, ale len odkázal na vybavenie jeho opakovaného podnetu.

Sťažovateľ tvrdí, že v prípravnom konaní v jeho trestnej veci došlo postupom ÚBOK a okresnej prokuratúry k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože od jeho vzatia do väzby (3. apríla 2010) až do podania obžaloby na okresnom súde (30. septembra 2010) bol vykonaný „*len jediný vyšetrovací úkon dňa 06. 09. 2010, keď bol... po sťažnostiach na priedahy v konaní vyložene formálne prepočutý spoluobvinený stíhaný na slobode, ktorý len odkázal na svoju ostatnú výpoveď*“.

Nevyvodením opatrení zo strany krajskej prokuratúry a generálnej prokuratúry vo vzťahu k ÚBOK a okresnej prokuratúre došlo podľa názoru sťažovateľa k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Porušenie základného práva domáhať sa ochrany svojho práva zákonom ustanoveným postupom na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy postupom krajskej prokuratúry a postupom generálnej prokuratúry odôvodňuje sťažovateľ takto:

«Obvinený v rámci práva na obhajobu má právo žiadať o preskúmanie zákonnosti postupu prokuratúry vykonávajúcej dozor nad zákonnosťou v prípravnom konaní podnetom, opakovaným podnetom a ďalším opakovaným podnetom, čomu zodpovedá povinnosť prokuratúry Slovenskej republiky tieto podania vybaviť spôsobom ustanoveným zákonom č. 153/2001 Z. z.

Podnet (časť 1) mal byť vybavený krajskou prokurátorkou v súlade s ustanovením § 54 ods. 2 písm. c) zákona č. 153/2001 Z. z. Podnet bol však vybavený nepríslušnou prokurátorkou Krajskej prokuratúry Trenčín, čím došlo k porušeniu môjho práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

Krajská prokuratúra mala povinnosť podnet riadne prešetriť v súlade s § 35 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. Nepríslušná prokurátorka na vybavenie podnetu však nové skutočnosti uvedené v podnete ignorovala, nijako sa s nimi nevysporiadala, čím došlo k porušeniu môjho práva na inú právnu ochranu a k porušeniu môjho práva na obhajobu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy SR, pričom nemožno opomenúť, že nepríslušná prokurátorka vo vybavení podnetu uvádza, že vyšetrovateľ vykonal jednotlivé úkony ako výsluchy svedkov a obvinených, hoci v skutočnosti bol počas siedmich mesiacov väzobného stíhania vykonaný jediný výsluch spoluobvineného stíhaného na slobode (časť II). Takéto

poskytnutie spravodlivosti možno označiť za prejav neprípustnej svojvôle v činnosti krajskej prokuratúry a z uvedeného je zrejmé, že krajská prokuratúra v skutočnosti spis nepreštudovala.

Opakovaný podnet mal byť vybavený generálnym prokurátorom v súlade s § 54 ods. 2 písm. a) zákona č. 153/2001 Z. z. Opakovaný podnet bol však vybavený nepríslušným prokurátorom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, čím došlo k porušeniu môjho práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

Generálna prokuratúra mala povinnosť opakovaný podnet riadne prešetriť v súlade s § 35 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. Nepríslušný prokurátor na vybavenie opakovaného podnetu však nové skutočnosti uvedené v opakovanom podnete ignoroval a nijako sa s nimi nevysporiadal, čím došlo k porušeniu môjho práva na inú právnu ochranu a k porušeniu môjho práva na obhajobu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy SR.

Za skutočne povšimnutia hodné možno označiť odkázanie generálnej prokuratúry na „tunajšie vybavenie zo dňa 22. októbra 2010, ktorých závery platia aj pre toto vybavenie“ vo vybavení opakovaného podnetu, pretože opakovaný podnet bol na poštovú prepravu odovzdaný dňa 21. októbra 2010 a tak pochopiteľne akési vybavenie z 22. októbra 2010 naň reagovať nemohlo. Keďže opakovaný podnet uvádzal nové skutočnosti, je odkazovanie na závery v inom podaní arbitrárne, svojvoľné a nepreskúmateľné, lebo opakovaný podnet dňa 22. októbra 2010 nebol generálnej prokuratúre ešte doručený.

Nedôslednosť konania generálnej prokuratúry možno vidieť aj v tom, že opravovala sťažovateľa ohľadom použitia § 54 ods. 2 písm. c) zákona č. 153/2001 Z. z. s tým, že ide o písm. b) zákona č. 153/2001 Z. z., čo však nemá súvis s príslušnosťou krajského prokurátora na vybavenie podnetu na okresného prokurátora alebo prokurátora okresnej prokuratúry (sťažovateľ správne poukazoval na § 54 ods. 2 písm. c) zákona č. 153/2001 Z. z.). Hoci uvedené nemá ústavný rozmer, poukazuje to na nezodpovedný prístup k podaniu sťažovateľa.

Rovnako poukaz na ustanovenie § 42 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z. z. so záverom, že pomocou tohto ustanovenia možno taxatívne stanovenú príslušnosť prokurátora uvedených v ustanovení § 54 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. meniť organizačným poriadkom, považujem za prejav arbitrárnosti a svojvôle v konaní generálnej prokuratúry.

Ustanovením § 42 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z. z. príslušný krajský prokurátor riadi činnosť krajskej prokuratúry a podriadených okresných prokuratúr, pod čím však nemožno rozumieť obchádzanie jasného a jednoznačného ustanovenia § 54 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. Prijatím takejto pochybnej argumentácie generálnej prokuratúry by organizačný poriadok stál nad zákonom, čím by bol spochybnený princíp právnej istoty. Organizačným poriadkom riadenia chodu prokuratúry nemožno meniť príslušnosť prokurátorov ustanovenú zákonom č. 153/2001 Z. z. a v takomto prípade ide o ústavne nekonformný výklad právnej normy s mimoriadnymi znakmi svojvôle pri jeho aplikácii.

Odložením podnetu a opakovaného podnetu bez ich riadneho vybavenia príslušnými prokurátormi v súlade so zákonom č. 153/2001 Z. z., s poukazom na arbitrárne, nepreskúmateľné a zavádzajúce závery krajskej prokuratúry a generálnej prokuratúry, došlo k odopretiu spravodlivosti (denegatio iustitiae) zo strany Krajskej prokuratúry Trenčín a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, čím bolo porušené moje právo na obhajobu vyplývajúce z čl. 50 ods. 3 Ústavy SR...

Vybavením ďalšieho opakovaného podnetu generálnym prokurátorom v zastúpení generálna prokuratúra de facto uznala moju argumentáciu ohľadom príslušnosti prokurátorov na vybavovanie podnetov, no moje námietky ohľadom prietáhov v prípravnom konaní a nevysporiadania sa s podnetom a opakovaným podnetom prešetrené neboli.

Vzhľadom na konanie v inej mojej veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. II. ÚS 4/2011 možno do istej miery akceptovať nevysporiadanie sa s mojimi námietkami týkajúcimi sa aprobácie vybavení mojich podaní na krajskej prokuratúre a generálnej prokuratúre, no nemožno sa stotožniť so záverom, že po podaní obžaloby na Okresný súd v Považskej Bystrici generálna prokuratúra kvôli nemožnosti disponovania s originálom spisu už nemôže moje ostatné námietky objektívne preskúmať.

Keďže ide o postup podriadených prokuratúr predchádzajúci podaniu obžaloby a súvisiaci s prípravným konaním, resp. s konaním o podnetoch podľa zákona č. 153/2001 Z. z., generálna prokuratúra bola povinná pri vybavení ďalšieho opakovaného podnetu toto podanie riadne prešetriť.

Podľa § 37 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. na plnenie úloh ustanovených zákonom pomáhajú prokurátorovi aj súdy tým, že mu požičiavajú spisy, doklady a iné listiny.

Preto ak generálna prokuratúra mnou uvádzané námietky v ďalšom opakovanom podnete nepreskúmala poukazom na trestný spis nachádzajúci sa na Okresnom súde v Považskej Bystrici, takýto záver je vzhľadom na citované ustanovenie § 37 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. arbitrárny.

V konečnom dôsledku tak moje námietky na postup orgánov činných v trestnom konaní počas prípravného konania a na postup prokuratúr konajúcich v mojej trestnej veci na základe podnetov vôbec neboli riadnym a preskúmateľným spôsobom prešetrené.

Generálna prokuratúra v rámci svojich kompetencií mohla vykonať nápravu pochybení zo strany vyšetrovateľa, okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry, resp. po podaní obžaloby konštatovať porušenie zákona (čoho som sa domáhal v ďalšom opakovanom podnete). Odložením ďalšieho opakovaného podnetu odkazom na arbitrárne a nepreskúmateľné závery vybavenia opakovaného podnetu (uvedené vyššie), a arbitrárnym poukazom na trestný spis na Okresnom súde v Považskej Bystrici a teda zrejme myslanou nemožnosťou do neho nahliadnuť (čo však jasne rieši napr. § 37ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z.), Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v konaní sp. zn. IV/1 GPt 153/10 porušila moje právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a rovnako porušila aj moje právo na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy SR, čím došlo k úplnému odopretiu spravodlivosti (denegatio iustitiae).»

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite odbor Západ v Trnave, v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-112/BOK-Z-2008 porušil základné právo M. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresná prokuratúra Považská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. Pv 1174/2007 porušila základné právo M. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Krajská prokuratúra Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kpt 1049/2009 porušila základné práva M. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

4. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 153/2010 porušila základné práva M. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

5. Prezídium Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite odbor Západ v Trnave, Okresnej prokuratúre Považská Bystrica, Krajskej prokuratúre Trenčín a Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky sa zakazuje pokračovať v porušovaní označených základných práv M. M.

6. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva M. M. ako primerané finančné zadostučinenie peňažnú sumu vo výške 7.000,- Eur, ktorú sú mu povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite odbor Západ v Trnave a Okresná prokuratúra Považská Bystrica, peňažnú sumu vo výške 1.000,- Eur, ktorú mu je povinná zaplatiť Krajská prokuratúra Trenčín a peňažnú sumu vo výške 5.000,- Eur, ktorú mu je povinná zaplatiť Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, to všetko do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

7. Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite odbor Západ v Trnave, Okresná prokuratúra Považská Bystrica, Krajská prokuratúra Trenčín a Generálna prokuratúra Slovenskej republiky sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť trovy konania k rukám advokáta Mgr. R. T... do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu. “

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv

alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva... v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie v sťažnosti označených práv sťažovateľa v jeho trestnej veci postupom ÚBOK, okresnou prokuratúrou, krajskou prokuratúrou, generálnou prokuratúrou jednak v prípravnom konaní (pre prečin krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona), ako aj v súvislosti s vybavovaním jeho podnetov podaných podľa zákona o prokuratúre.

Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby..., ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 33 ods. 2 zákona o prokuratúre prokurátor upovedomí podávateľa podnetu v lehote ustanovenej v odseku 1 o spôsobe vybavenia podnetu.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ

podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Podľa § 54 ods. 2 písm. a) zákona o prokuratúre na účely konania podľa tohto zákona alebo osobitného zákona a na vybavenie podnetu sa nadriadeným prokurátorom rozumie generálny prokurátor, ak ide o... prokurátora generálnej prokuratúry okrem prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry...

Podľa § 230 ods. 1 Trestného poriadku dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vykonáva prokurátor.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom ÚBOK, okresnej prokuratúry, krajskej prokuratúry a generálnej prokuratúry

V súvislosti s namietaným porušením základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom ÚBOK, okresnej prokuratúry, krajskej prokuratúry a generálnej prokuratúry sťažovateľ uviedol, že zo strany ÚBOK a okresnej prokuratúry k ich porušeniu došlo tým, že od jeho vzatia do väzby (3. apríla 2010) až po podanie obžaloby okresnému súdu (30. septembra 2010) bol vykonaný len jeden vyšetrovací úkon, keď bol „*formálne prepočutý spoluobvinený stíhaný na slobode, ktorý odkázal na svoju ostatnú výpoveď*“ (6. septembra 2010). Krajská prokuratúra a generálna prokuratúra mali porušiť označené práva sťažovateľa tým, že na základe jeho podnetov podaných v zmysle zákona o prokuratúre v súvislosti s namietanými prietahmi v prípravnom konaní nevyvodili vo vzťahu k ÚBOK ani okresnej prokuratúre žiadne opatrenia. Porušenie týchto práv (podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom krajskej prokuratúry a generálnej prokuratúry v súvislosti s vybavovaním jeho podnetu, opakovaného a ďalšieho opakovaného podnetu (teda prietahy pri vybavovaní jeho podnetov podaných podľa zákona o prokuratúre) sťažovateľ v sťažnosti nenamietal. Spôsob vybavenia jeho podnetov krajskou prokuratúrou a generálnou

prokuratúrou už spadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy (pozri odôvodnenie v časti II v bode 2 tohto rozhodnutia).

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Podaním obžaloby na príslušnom okresnom súde bolo skončené prípravné konanie v trestnej veci sťažovateľa. Jeho trestná vec sa týmto momentom dostala do dispozičnej sféry okresného súdu. Sťažovateľ sa na ústavný súd obrátil so svojou sťažnosťou, v ktorej okrem iného namietal aj zbytočné prietahy v prípravnom konaní až 6. júna 2011, čo je viac ako dva mesiace od skončenia prípravného konania, t. j. sťažnosť bola vo vzťahu k ÚBOK, okresnej prokuratúre, krajskej prokuratúre a generálnej prokuratúre nepochybne podaná po uplynutí lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Na uvedenom nič nemení ani to, že posledný prípis generálnej prokuratúry č. k. IV/1 GPt 153/10-61 z 18. marca 2011 bol sťažovateľovi doručený 6. apríla 2011, pretože sťažovateľ vyslovene namietal zbytočné prietahy v prípravnom konaní, a nie v súvislosti s vybavením jeho podnetu, opakovaného, resp. ďalšieho opakovaného podnetu.

Ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru (napr. I. ÚS 34/99, II. ÚS 32/000, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 109/03), podľa ktorej sa ochrana základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresnou prokuratúrou) ešte mohlo trvať.

Z pohľadu namietaného porušenia uvedených práv sťažovateľa ústavný súd vychádza vo svojej judikatúre z toho, že trestné konanie je rozdelené na jednotlivé štádiá, a to prípravné konanie a konanie pred súdom.

Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nemôže dochádzať k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom totiž z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (pozri napr. I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/05).

V čase podania sťažnosti už ÚBOK, okresná prokuratúra, krajská prokuratúra, ako aj generálna prokuratúra nemali oprávnenie v namietanej trestnej veci konať, pretože spis sa nachádzal na okresnom súde, a teda v tom čase už nemohli ani ovplyvniť priebeh prípravného konania a ani porušovať základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z tohto dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako podanú oneskorene (vo vzťahu k ÚBOK a okresnej prokuratúre), ako aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť (vo vzťahu ku krajskej prokuratúre a generálnej prokuratúre).

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy krajskou prokuratúrou a generálnou prokuratúrou

2.1 Vo vzťahu k namietanému porušeniu označených základných práv sťažovateľa, ku ktorému malo dôjsť postupom krajskej prokuratúry, resp. jej prípisom č. k. 1 Kpt 1049/09-93 z 11. októbra 2010, ústavný súd uvádza:

Proti prípisu okresnej prokuratúry, ktorým boli vybavené žiadosti sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti postupu vyšetrovateľa, sťažovateľ podal podnety v zmysle ustanovení zákona o prokuratúre na preskúmanie zákonnosti postupu dozorujúceho prokurátora okresnej prokuratúry (§ 31 zákona o prokuratúre).

Podnetmi sťažovateľa sa zaoberala krajská prokuratúra (vybavila ich podľa sťažovateľa prokurátorka krajskej prokuratúry), ktorá prípisom č. k. 1 Kpt 1049/09-93 z 11. októbra 2010 sťažovateľovi oznámila, že v postupe dozorujúceho prokurátora okresnej prokuratúry pochybenia nezistila a postup vyšetrovateľa, ako aj dozorujúceho prokurátora považuje za správny a odôvodnený.

Aj proti tomuto prípisu (upovedomeniu) krajskej prokuratúry sťažovateľ využil jemu dostupný právny prostriedok nápravy (ako to vyplýva z príloh sťažnosti), a to „*Podnet na preskúmanie zákonnosti postupu Krajskej prokuratúry Trenčín vo veci sp. zn. 1 Kpt 1049/09-93 a upovedomenia zo dňa 11. 10. 2010.*“. Tento právny prostriedok nápravy sťažovateľ adresoval generálnej prokuratúre a vybavil ho prokurátor generálnej prokuratúry prípisom č. k. IV/1 GPt 153/10-50 z 23. novembra 2010.

Ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej nie je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy prípustná, pokiaľ sťažovateľ má k dispozícii opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky nápravy na dosiahnutie ochrany svojich základných práv alebo slobôd. Keďže aj v danom prípade sa sťažovateľ domáhal ochrany svojich práv uplatnením právnych prostriedkov nápravy adresovaných orgánom prokuratúry (v danom prípade generálnej prokuratúre) podľa príslušných ustanovení zákona o prokuratúre, ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu krajskej prokuratúry odmietol ako neprípustnú (§ 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

2.2 Napokon sťažovateľ namieta porušenie označených základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy postupom generálnej prokuratúry, a to konkrétne jej prípisom č. k. IV/1 GPt 153/10-50 z 23. novembra 2010 a prípisom č. k. IV/1 GPt 153/10-61 z 18. marca 2011.

2.2.1 Sťažovateľ podaním z 10. februára 2011 adresovaným generálnemu prokurátorovi označeným ako „*d'alší opakovaný podnet podľa § 34 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre...*“ žiadal o preskúmanie postupu prokurátora generálnej

prokuratúry „v súvislosti s vybavením opakovaného podnetu zo dňa 20. októbra 2010... prípisom sp. zn. IV/1 GPt 153/10-50 zo dňa 23. novembra 2010“.

Generálna prokuratúra reagovala na podanie sťažovateľa prípisom č. k. IV/1 GPt 153/10-61 z 18. marca 2011 podpísaným generálnym prokurátorom, v zastúpení JUDr. T. Š..., v ktorom uviedla, že „po podaní obžaloby na Okresný súd v Považskej Bystrici nie je Generálna prokuratúra SR zo zákona oprávnená spätne preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutí podriadených prokuratúr. Zásadným dôvodom tohto stavu je skutočnosť, že originál trestného spisu, bez ktorého nie je možné vec vybaviť, sa v súčasnom štádiu konania nachádza na príslušnom okresnom súde. Bez tohto spisu je možnosť objektívneho preskúmania Vašich námietok, uvedených v citovaných podnetov, prakticky vylúčená. Tým skôr, že pri vybavovaní Vášho predchádzajúceho podnetu, konkrétne vo vybavení zo dňa 22. októbra 2010 sme Vám všetky vyššie uvedené dôvody konkretizovali a podrobne odôvodnili. Nezistili sme ani dnes žiaden zákonný dôvod na späťvzatie obžaloby a takýto pokyn ani nevydáme.

Generálna prokuratúra SR nemôže konať ani vo veci Vašich námietok týkajúcich sa aprobácie tunajších vybavení Vašich predchádzajúcich podnetov, pretože v predmetnej veci koná, ako správne uvádzate, Ústavný súd SR v Košiciach pod sp. zn. ÚS 4/2011, a jeho nález bude v tomto smere záväzný. To sa nepochybné bude týkať aj Vašich námietok na spôsob aprobácie vybavení Vašich podnetov Krajskou prokuratúrou v Trenčíne. Opäť vid' vybavenie tunajšej prokuratúry z 23. novembra 2010.

Námietky týkajúce sa úplnosti vykonaného vyšetrovania a pochybení orgánov činných v trestnom konaní môže v súčasnom štádiu konania vyriešiť iba konajúci okresný súd ako súčasť Vašich obhajobných tvrdení.

Napokon, Vaše návrhy na vyvodenie disciplinárnej zodpovednosti voči prokurátorky KP v Trenčíne postupujeme na preskúmanie vecne príslušnému kontrolnému a organizačnému odboru Generálnej prokuratúry SR.“

Z uvedeného vyplýva, že generálna prokuratúra sa zaoberala ďalším opakovaným podnetom sťažovateľa, v ktorom žiadal o preskúmanie postupu prokurátora generálnej prokuratúry, resp. jeho prípisu z 23. novembra 2010, čo vylučuje vzhľadom na princíp

subsidiarity právomoc ústavného súdu v tom zmysle, aby mohol preskúmať sťažnosť v tejto časti, a preto ju v tejto časti odmietol pre jej neprípustnosť.

2.2.2 Vo vzťahu k namietanému porušeniu práv označených v sťažnosti postupom generálnej prokuratúry, resp. k jej záverom vyjadreným v prípise č. k. IV/1 GPt 153/10-61 z 18. marca 2011 v súvislosti s preskúmaním postupu generálnej prokuratúry, resp. jej prípisu č. k. IV/1 GPt 153/10-50 z 23. novembra 2010 je potrebné poznamenať, že táto neodmietla preskúmať jej postup v súvislosti s prípisom z 23. novembra 2010. Zákonnou povinnosťou generálnej prokuratúry bolo na ďalší opakovaný podnet sťažovateľa (obsahom ktorého boli hlavne námietka sťažovateľa proti priet'ahom v prípravnom konaní v spojitosti s jeho väzobným stíhaním, námietka vybavenia jeho opakovaného podnetu nepríslušným prokurátorom generálnej prokuratúry, námietka nevysporiadania sa nepríslušného prokurátora generálnej prokuratúry so skutočnosťami uvedenými v jeho opakovanom podnete v súvislosti s akcesoritou účastiťva spoluobvineného Ď. od trestnosti konania hlavného páchatel'a) primeraným spôsobom a v zákonom ustanovenej lehote reagovať. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že túto povinnosť si generálna prokuratúra splnila. Je pravdou, že generálna prokuratúra si nevyžiadala príslušný spisový materiál z okresného súdu (keďže v zmysle § 230 ods. 1 Trestného poriadku vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonnosti len pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní, pozn.). Podľa názoru ústavného súdu by aj tak nemohla ovplyvniť prípadné priet'ahy v prípravnom konaní, keďže v trestnej veci sťažovateľa prebiehalo už v tom čase viac ako päť mesiacov súdne konanie. Generálna prokuratúra v namietanom prípise z 18. marca 2011 okrem iného zotrvala na svojom stanovisku obsiahnutom v jej prípise z 22. októbra 2010. Taktiež sa zaoberala námietkou sťažovateľa, že jeho podnety neboli vybavené príslušným prokurátorom, keď poukázala, že v predmetnej veci koná ústavný súd pod sp. zn. II. ÚS 4/2011 a jeho rozhodnutie bude pre generálnu prokuratúru záväzné. Napokon sa zaoberala aj jeho návrhom na vyvodenie disciplinárnej zodpovednosti prokurátorky krajskej prokuratúry. Skutočnosť, že generálna prokuratúra nepostupovala v súlade s predstavami sťažovateľa, nemôže zakladať porušenie jeho v sťažnosti označených práv. Na tom nemení nič ani to, že v namietanom prípise sa nenachádza konkrétny rozbor sťažovateľových námietok, pretože právo na odôvodnenie rozhodnutia neznamená, že na každý argument sťažovateľa je

potrebné poskytnúť podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (Georgidias v. Grécko z 29. mája 1997). Taktiež stačí reagovať na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (Ruiz Torija v. Španielsko z 9. decembra 1994).

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Preto, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07).

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že namietaným prípisom generálnej prokuratúry z 18. marca 2011 nemohlo dôjsť k porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 50 ods. 3 ústavy, a preto jeho sťažnosť po predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Navyše, v danom prípade sa založila podaním obžaloby prokurátorom okresnej prokuratúry právomoc okresnému súdu rozhodovať v trestnej veci sťažovateľa.

Aj na vec sťažovateľa je aplikovateľná stabilizovaná judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej je trestné konanie od svojho začiatku až po jeho koniec procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií na ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05).

Pokiaľ by ústavný súd na túto skutočnosť neprihliadal, poprel by účel a zmysel opravných prostriedkov v trestnom konaní, ktorým je okrem iného náprava procesných pochybení vo veci konajúcich orgánov verejnej moci (orgánov činných v trestnom konaní a súdov).

Trestné konanie proti obžalovanému v uvedenej veci nie je dosiaľ právoplatne skončené. Platná právna úprava v súčasnom štádiu trestného konania umožňuje sťažovateľovi v rámci uplatnenia práva na obhajobu namietat' právne účinným spôsobom porušenie svojich základných práv a slobôd garantovaných ústavou v dôsledku nezákonného postupu vyšetrovateľa a prokurátora okresnej prokuratúry vykonávajúceho dozor nad zachovávaním zákonnosti trestného stíhania v jeho trestnej veci. Tak súd prvého stupňa konajúci v trestnej veci sťažovateľa, ako aj odvolací súd v prípade podania odvolania sťažovateľom proti rozsudku okresného súdu sú súdmi s plnou jurisdikciou, v ktorých právomoci je posúdenie všetkých relevantných skutkových aj právnych okolností prípadu. Ich právomoc sa vzťahuje aj na otázku zákonnosti a ústavnosti spôsobu získania dôkazov proti sťažovateľovi predkladaných obžalobou či posúdenie prípadného porušenia práva na obhajobu. Skutočnosť, že v sťažovateľovej trestnej veci je oprávnený konať a rozhodovať okresný súd, preto vylučuje právomoc ústavného súdu na konanie o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy pre porušenie sťažovateľom označených základných práv.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, neprichádzalo do úvahy rozhodovanie o ďalších jeho požiadavkách v nej uplatnených.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. júla 2011